

HASAN ÖZKILIÇ

ZAHİT

ROMAN

HASAN ÖZKILIÇ
ZAHİT

© 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Kasım 2012

Bu kitabın 1. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © Shutterstock

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası

ISBN 978-975-07-1563-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

HASAN ÖZKILIÇ
ZAHİT

ROMAN

Hasan Özkılıç'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Şerul'da Beklemek, 2002

Orada Yollarda, 2005

Gönlümün Şirazesini Bozuldu, 2008

Lataros Değirmeni'nde Üç Dakika, 2010

HASAN ÖZKILIÇ, 1951 yılında İğdır'da doğdu. Eğitimine bu ilde başladı, 1973 yılında Turgutlu Lisesi'ni, 1980 yılında Ege Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitirdi. 70'lerin başında yazmaya başladı. İlk öyküsü 1974 yılında *Demokrat İzmir Gazetesi*'nde yayımlandı. Uzunca bir süre öykülerini dergilerde yayımlayan Özkılıç'ın ilk öykü kitabı *Kuş Boranı*, 1998 yılında yayımlandı. Özkılıç, *Gönlümün Şirazesini Bozuldu* adlı kitabıyla, 2007 Haldun Taner Öykü Ödülü'nü aldı. 2008 yılında, yönetmen Erden Kıral, iki öyküsünü sinemaya uyarlayarak *Vicdan* adlı uzun metrajlı filmi; Özcan Alper de, "Adı Kargalarda Saklı" öyküsünden, *Moto Guzzi* adlı kısa filmi çekti. Özkılıç, 2000-2005 yılları arasında İzmir'de, *Agora* dergisini çıkardı. Kızı Öykü 2000 yılında doğdu.

Bu dünyada bir nesneye
Yanar içim göğnür özüm
Yiğit iken ölenlere
Gök ekini biçmiş gibi

YUNUS EMRE

Gök ekin iken biçilenlere...

İçindekiler

1. Geçmiş zamanda bir gece: Büyük çatışma	17
2. Geçmiş zamanda bir gün: Şenlik Mahallesi geceye hazırlanıyor	23
3. Geçmiş zamanda bir gün: Alevlerin peşinde	27
4. Şimdiki zamanda bir gece: Geriye kocaman bir hüznü kaldı	31
5. Geçmiş zamanda bir gün: Gidin, bir daha gelmeyin!	38
6. Geçmiş zamanda bir gün: Deliksiz bir uykunun koynunda	43
7. Geçmiş zamanda bir gün: Karar zamanı	47
8. Şimdiki zamanda bir akşam: “Zahit bizi t’an eyleme...”	50
9. Geçmiş zamanda bir şafak vakti: Bir puhu kuşu yolcu etti bizi: “Puu-huu!.. Puu-huu!..”	61
10. Şimdiki zamanda bir sabah: “Geçti ömrüm sevdalarla...”	70
11. Şimdiki zamanda bir gece: Sürtük Bar’da	76

12. Şimdiki zamanda bir akşam: Gözaltı günlerinde bir toplantı	80
13. Şimdiki zamanda bir şafak vakti: Sürtük Bar'ın üç gülü	87
14. Şimdiki zamanda bir gün: Gecekonuda bir akşam	95
15. Şimdiki zamanda bir akşamüzeri: Düşlerimden vazgeçtim	100
16. Geçmiş zamanda bir gün: Ben de bir dengbej oldum	104
17. Şimdiki zamanda bir gün: Kemerli Han'da Şair'le buluşma	107
18. Şimdiki zamanda bir öğleüzeri: Gözleri kapıda kaldı	117
19. Şimdiki zamanda bir gün: "Yeni ülkeler bulamayacaksın..."	122
20. Geçmiş zamanda bir sabah: Yanağında sıcak bir öpücük	132
21. Şimdiki zamanda bir gün: Şenlik Mahallesi'nde Ali'yle ilk temas	136
22. Şimdiki zamanda bir gece: Alev'in evinde Şair'le farklı biten bir gece	144
23. Şimdiki zamanda bir akşam: Nahit siyasi yapıyla tanışıyor	157
24. Şimdiki zamanda bir gece: Taş Plak'ta	162
25. Şimdiki zamanda bir gece: Zahit eylem arifesinde	170
26. Şimdiki zamanda bir gece: Parkta bir geçmiş zaman anımsaması	173
27. Şimdiki zamanda bir öğlen vakti: Nahit'in atölyede gözaltına alınması	178

28. Şimdiki zamanda bir gece: Sürtük Bar'da farklı bir gece	182
29. Şimdiki zamanda bir gün: Serap cezaevinde, görüşte	189
30. Şimdiki zamanda bir akşam: Süsen'le Gülcan'ın gözyaşları Nahit için	197
31. Şimdiki zamanda bir akşam: Küçüğüm! Ölüme yattı, ölüme!	202
32. Şimdiki zamanda bir gece: Hayalleri başka, hayatları başka olan yitikler	205
33. Geçmiş zamanda bir sabah: Alev'in hayalinde babasına yolculuğu	212
34. Şimdiki zamanda bir gece: Süsen'in elinde patlayan silah	217
35. Şimdiki zamanda bir akşamüzeri: Zahit siyasi yapıdan kopuyor	223
36. Şimdiki zamanda bir öğlen vakti: Başını koyacağı, gözyaşını akıtacağı bir göğüstü aradığı	232
37. Şimdiki zamanda bir öğlen sonrası: Serap cezaevinde, görüşte	238
38. Şimdiki zamanda bir öğlen vakti: Süsen'le Gülcan cezaevi yolunda	244
39. Şimdiki zamanda bir gün: Zahit yol ayrımında	252
40. Şimdiki zamanda bir akşam vakti: Serap'ın günlüklerle Nahit'e yolculuğu	258
41. Şimdiki zamanda bir akşam: Uzun aradan sonra Şair'le Sürtük Bar'da buluşma	263
42. Şimdiki zamanda bir gece: "Sizin hiç babanız öldü mü?"	269
43. Şimdiki zamanda bir sabah: "Hastane Önünde İncir Ağacı"	275

44. Şimdiki zamanda bir gece:	
Gecekonuda infaz	279
45. Şimdiki zamanda bir şafak vakti:	
Gitti, yıldızlara gitti!	282

1

Geçmiş zamanda bir gece: Büyük çatışma

Bir gece yarısı, patlamalarla, silah sesleriyle önce yer yatağında kıvrılmış yatan kadın, sonra da adam açtı gözlerini. Birbirlerinden habersiz, gecenin içinden gelen bu ürpertici sesleri dinlediler. Birbirlerinden habersizdiler çünkü odanın içi zifirî karanlıktı. Ne kadın adamın uyanmış olduğunu ayırmındaydı ne de adam kadının. Kadın, nereden aklına geldiyse, karanlığa bakıp yarı uykulu gözlerle yaşamlarının bugünden sonra bir daha eskisi gibi olmayacağını düşündü bir an. Korku, bir ürpertiyle geçti içinden; sağında yatan adama döndü, öyle bakıp kaldı. Adamsa, bugüne kadar olanları, başka köyleri, kentleri düşünüyordu ki, art arda üç sarsıntıyı, boğuk, uzaktan gelen, patlamayla oluşan o tok sesleri duyduğunda, "Bomba bu!" diye geçirdi içinden. "Çok güçlü. Uçaktan mı atıldı acaba?" Doğruldu, yatağın içinde oturdu. Adamın doğrulduğunu gören kadın, "Raşit, bu ne?" diye sordu. "Bu sesler nedir böyle?"

"Savaş... savaş çıktı!"

"Ne savaşı? Savaş nereden çıktı?"

"*Rabe, rabe!*"¹ dedi Raşit, fırladı yataktan, aceleyle

1. (Kürtçe) Kalk, kalk!

giyindi. Aynı odada, ikisi kız, ikisi oğlan dört çocuk akşam erkenden yatmışlardı. Bir büyük patlamanın ardından çocuklardan biri uyandı, “Ne oldu, ne?” diye seslendi. Yanında yatan kardeşi de uyandı, karanlıkta bir süre dışarıdan gelen sesleri dinlediler. Sonra kısık bir sesle, “Anne!” dedi aynı çocuk, sustu. Yine kulağı seslerdeydi, dışarıyı dinledi; o ara takırdayan otomatik silah sesleri çoğaldı. Nereden çıktıysa tam bu anda, otomatik silah seslerine birkaç horozun uzaktan gelen cırtlak sesi karıştı. Ama çok sürmedi; bir güçlü patlamanın ardından, bıçakla kesilir gibi kesildi sesler. Kadın sanki kocasının, “Kalk,” dediğini hiç duymamıştı. Karanlıkta, gözleri pencereye takılı, öyle çöküp kalmıştı yatağın üzerine. İçinden, “Horozlar da korktu,” dedi. “Nasıl da birden kesildi sesleri... Kim korkmaz ki bu patlamalardan?..” Az önce, “Anne!” diye seslenen çocuk, bir kez daha kısık bir sesle, “Nedir bu anne?” diye sorunca, kadın ne diyeceğini düşündü bir an. Sonra da, “*Rakeve kurê min, rakeve. Na, tişteke tune ye,*” dedi.¹

“Nasıl bir şey yok anne?” diye sordu öbür çocuk, “Silah sesleri değil mi bunlar?”

“Susun!” diye çıkıştı Raşit. Çocuklar babalarına baktılar, pencerenin önündeydi, az önce perdeyi aralamış, dışarıdaki sütbeyazı aydınlıkta, dışarıda olan biteni anlamaya çalışıyordu. Pencereden giren ışıkla oda yarı aydınlıktı şimdi. Karısı da kalktı, adamın yanına gitti. Dışarıya baktığında gördü yangını. Karşıda, yamaçtan yukarıya doğru alevler yükseliyordu. Tam o anda yine peş peşe patlamalar oldu. Kadın korktu, geri çekildi. Sonra yine otomatik silah sesleri yükseldi. Sanki gitgide yaklaşıyordu sesler. O büyük patlamalar, ısıklık çalar gibi duyulan

1. Yat oğlum, yat. Yok, bir şey yok.

seslerin ardından oluyordu. Raşit, içinden, yine aynı duyguyla, “Savaş çıktı, savaş!” diye geçirdi. “Başka bir şey değil! Her türlü silah kullanılıyor, savaş!” Kocasının az gerisinde duran kadın da, “Kim bunlar?.. Yoksa Raşit’in dediği gibi savaş mı çıktı?” diye düşündüğünde, aklının bir yerine takılıp kalan o soruyu sordu kocasına:

“Askerle dağdakiler mi Raşit?.. Onlardır çatışan, onlar yine, değil mi?”

“Yok, sanmam... Bu başka.”

“Başka ne olur? Öyledir... Savaşın burada, bizim köyde ne işi var?”

“Belli mi olur?.. Sınır aha dibimizde... Savaşa savaşa köye kadar gelmişlerdir.”

“Sen kötü bir rüya gördün herhalde Raşit... Allah aşkına savaş savaş deyip korkutma beni! Onlardır, dağdakiler... Belki bu sefer çok kalabalık geldiler, ha?.. Köye girdiler, asker de onları takip etti, çatışma çıktı.”

“Yok, yok!.. Çok büyük, çok!.. Yangın var. Bak, karşıya, dağlara bak! Yangın!.. Öyle bir çatışmaya benziyor mu bu? İyiyeye alamet değil. Sonu kötü olur... Bizim için, herkes için sonu kötü.”

“Bizim için mi?.. Ne yaptık biz? Niye kötü olsun?”

“Biz bir şey yapmadık! Onlar da yapmadı!”

“Onlar kim?”

“Sen görmedin, bilemezsin... Karanlık!.. Her yer karanlık!”

“Ne diyorsun Raşit? Ne karanlığı?”

“Sonumuz diyorum... Karanlık!”

“Kendine gel!.. Sonumuz niye karanlık olsun?”

“Karanlık, her yer karanlık oldu! Onlar da karanlıkta kaldı... Sonra gittiler öyle...” Sayıklar gibi konuşuyordu. Aynı tonda sürdürdü: “Gittiler, karanlık oldu... o adam anlattı, daha yeni, evvelsi gün anlattı... kör adam anlattı... dengbeji... gittiler... köylerini boşalttılar... gittiler...”

Raşit'in aklı iki gün önce bir çocuğun elinden tutup da köye getirdiği yaşlı, kör adamın anlattıklarına takılıp kalmıştı. Adamın şiirli dili, söylediği sözler bölük pörçük usundaydı şimdi: "...köyler gördüm yakılıp yıkılmış... boştu!.. evler gördüm bir taşına bile dokunulmamış... boştu!.. okullar gördüm yakılıp yıkılmış... karakollar, sipperler... boştu!.. köyler gördüm vadilerde, yeşilliklerin içinde, dersin cennetten bir köşe... boştu!.. köyler gördüm sarp kayalara tutunmuş kartal yuvası... boştu!.. köyler gördüm, yıkık duvarları öksüz çocuklar gibiydi... boştu!.. köyler gördüm duvarları hurma taşından yapılmış güneşin altında sahipsiz, kimsesiz... boştu!.. gördüm!.. sinekler, börtü böcek... kanatlı kanatsız hayvanlar gördüm... renk renk kuşlar... fırtına kuşları gördüm... kuzgunlar, keklıklar, atmacalar, benekleri parıl parıl baykuşlar, başı kınalı turnalar, çulluklar, üveyikler gördüm... viran olmuş evler de gördüm... tavşanlar, tilkiler, mermelikler, yılanlar, kediler, köpekler, kurtlar, kuzular... köyler gördüm, sisten dumandan kararmıştı... köyler gördüm, çoktular, ben deyim bin, siz deyin on bin... köyler gördüm, kapıları, pencereleri yoktu... oyulmuş göz gibiydiler... köyler gördüm, kör oldum... karanlıktı, karanlık..."

Raşit şimdi de o sözleri tekrarlıyordu:

"Köyler gördüm, karanlıktı, karanlık..."

Karısı adama baktı, ne yapacağını bilemedi. Acısının adamın haline, kızsın mı kararsız öyle dinledi, sonra biraz sert bir ses tonuyla çıkıştı:

"Ne söylüyorsun öyle Raşit, karanlık, karanlık, diye?.. Delirdin mi ne? Kendine gel!"

Raşit yine aynı havada, bir düşün içinde konuşur gibi, "Her yer karanlık oldu, giden gitti, kalan kaldı... Yok, yok, kalan olmadı, giden gitti, hepsi gitti," dedi, sonra da uzunca bir zaman konuşmadı. Karısı da susmuş, arada Raşit'e bakıyordu. Bir zaman sonra sanki bir el girdi ara-

ya, çatışmaları durdurdu. Ortalık sakinleşti, arada bir yarım takırtılar oluyor, sonra o sesler de kesiliyordu. Raşit, "Bitti sanma, bitmedi!" dedi, gidip yatağın üstüne oturdu. Kendi kendine, konuşuyormuş gibi ölgün bir sesle sürdürdü: "Bitmedi! Hiçbir şeyin sonu değil. Dengbej söyledi, sonu değil. Daha devam edecek... Durun, bekleyin, sonunda olacaklar olur, dedi... Yazılmışsa alınımıza, olur..."

Kadın da pencerenin önünden ayrıldı, gidip Raşit'in yanına oturdu.

"Olmaz olsun!" dedi, önceki korkak halinden sıyrılmış bir tavırla, "Yazılmışsa silinsin!"

"Karanlığı çeviremezsin..."

"Allah Allah! Ne oldu sana Raşit? Ne karanlığı, nereye çevireceksin?.."

"Karanlığı çeviremezsin!"

"Dur, kurban olduğum, dur hele! Topla kendini! Bir şey olmaz, geçecek. Bir sabah olsun, bekle! Kimse gitmez, evini barkını terk etmez bir çatışma yüzünden." Yarı aydınlıkta kocasına baktı. Endişeliydi. "Ne oldu bu adama?" diye düşündü. "Kör adam da kimdi? Dengbej miydi?.. Raşit söyledi ya! Evet, dengbej!.. Çoktandır gelmiyorlardı. Raşit o günden sonra değişti. Belli ki anlatıklarından korktu." Kocasına baktı, yarı aydınlıkta, yüzüne... Ne haldeydi? Baktı, ürperdi... Raşit'in gözleri kedi gözleri gibi parlıyordu. "Allah Allah!" dedi içinden. "Gözlerine bak, gözlerine!" Raşit kedi gözleriyle ona bakıyordu ki yine patlamalar oldu... Kadın ne yapacağını bilemedi. Çocukların üstü açılmıştı, uzandı, örttü. Tam o anda bir büyük patlama daha oldu yakında, kapandı küçük kızının üzerine, "Sarsıldı!.. Yer sarsıldı!" dedi, bir süre öyle kaldı, sonra doğruldu. Bir baktı ki oğlanların ikisi de kalkmış, yatağında oturuyor.

Kadın telaşla çocukları sakinleştirmeye çalıştı:

"Yatın, yatın! Bir şey yok, şimdi geçer."

Çocuklar bir süre dışarıyı dinlediler, sonra uzandılar, yorganı başlarına çektiler. Kadının gözü pencerenin ardında, kulağı dışarıdan gelen seslerdeydi. “Kesildi!.. Sesler kesildi!” dedi içinden. Raşit bir gölge gibi düştü karısının yanına. Gözlerinden uyku akıyordu, başını yastığa koymasıyla uyuması bir oldu. İnce bir sesle horlamaya başladığında kadın şaşırıldı. “Yattı!.. Hem savaş çıktı, karanlık, dedi, sayıkladı, gelip yattı! Ne oldu bu adama? Kör adam da kimdi, nereden gelmişti?.. Bu tufan ne böyle?” Sessizliği dinledi. İçinden bir kez daha, “Kesildi, sesler kesildi!” dediğinde, bu kez silahların takırtıları bozdu sessizliği. Çocuklar yorgana iyice sarılıp kıvrıldılar yatağın içinde. Raşit duymadı silah seslerini. Öyle uzanmış, derin bir uykunun içinde arada sarsılıp duruyordu. Kadın baktı kocasına, içinden, “Ne oldu sana Raşit? Eline, diline tez Raşit, ne oldu?” dedi. “Sen ki sabırsız, yerinde duramayan bir adamdın, tezcanlılıktan çekmediğin kalmadı... Ne oldu böyle? Bu mahşerde nasıl yatıp kaldın öyle?.. Şimdi kalk desem, dışarı çık, bak ne oluyor, nedir bu kıyamet, çık bak desem belli ki kalkmazsın Raşit!.. Kalkmazsın! Ölümcül uykuya yattın Raşit, ölümcül!” Uzandı yorgana, üstünü örttü adamın. Raşit’in kıvrıcık saçlarına kırlar düşmüştü. Avurtları çökmüş, soluk alıp verdikçe göğsü kalkıp iniyordu. Çukura çökmüş gözlerine, gür kaşlarına, ince, uzun yüzüne, sanki bir daha görmeyecekmiş gibi bakıp durdu kadın. Havanın onca serin olmasına rağmen Raşit’in alnında tomurcuk tomurcuk ter birikmişti. Uzandı, teri sildi. Yine o ânı yaşadı; daha ilk patlama seslerini duyup da uyandığında geleceklere dair usunda dolaşan görüntüler bir kez daha belirdi, kadın ürperdi... Bir yol vardı uzakta, uzun, ince bir yol. Sisin içinde, belli belirsiz o yolda kendilerini görüyordu... İçine yine o korku düştü: “Geleceğimiz bugünden sonra başka olacak, başka!”

Geçmiş zamanda bir gün: Şenlik Mahallesi geceye hazırlanıyor

Kentin en renkli, en canlı mahallelerinden biri olan Şenlik Mahallesi'nde bir akşamüzeri. Evlerin önü çocuk kaynıyor. Çok katlı, betonarme eski binalar sanki birbirlerine sığınmış gibi, yol boyu uzayıp gidiyor. Her birinin dış cephesi ayrı bir renk cümbüşü. Ağırıklı olarak pembe, kırmızıya, sarıya boyanmışlar. Çoğunun kapısı, penceresi ardına kadar açık. Şirin mi şirin daireler; küçük, kutu gibi.

Balkon demirlerine yaslanmış kadınların kimi yandakiyle, kimi de karşısındakiyle sohbet ediyor. Apartmanlarda çok sayıda ailenin yaşadığı, mahalledeki kalabalıktan, birbirine bitişik çok sayıda balkondan, balkonlara asılmış renk renk çamaşır bolluğundan anlaşılıyor. Binaların hemen önünde, neredeyse apartmanlara sürtünerek geçen bir yol mahalleyi tam ortasından ikiye bölmüş. Yolun ortasında, sağda solda geçip giden, bekleyen, oyalanan mahalleli sanki panayırdıymış gibi bir görüntü sergiliyor. Araçlar, bu rahat halleriyle ortalığı dolduran mahallelinin içinde dura kalka ilerliyor. Sürücüler birine çarpmamak için dikkat kesiliyor. Kimi yolun kıyısında, öylesine birini bekler gibi ayakta, sırtını duvara vermiş bekliyor. Gözleri yoldan ayrıldığında, iki parmağının arasında ezilmiş sigaradan derin bir soluk alıyor, havaya üflediği du-

manın dağılışını gülümseyerek izliyor. Kimi dalgın, uzaktan bakıldığında önünden geçen araçların içindekini göz-lüyormuş izlenimi veriyor ama aslında baktığını görmü-yor. Çünkü o an bir düşün içinde kaybolup gitmiş. Gör-düğü araçların içindeki korkulu yüzler değil, çok daha renkli düşler görüyor şimdi. Tam o anda bir kadın geçiyor yoldan, sarı saçları rüzgârda savrulup duruyor. İrkiliyor, ona bakan var mı, diye sağı solu kolaçan ediyor. Ama öyle dağınık ki, bakış alanında hiçbir şey belirgin değil. Kadın-dan başka bütün varlıklar silik şimdi gözlerinde. “İşte o! Geçti gene aşüfte! Öldürecek beni, öldürecek!” diyor içinden, omzuna attığı ceketini aceleyle giyip düşüyor ka-dının peşine... Biri de, bir tanıdığını arıyormuş gibi arada bir başını uzatıp aracın içindekilere bakıyor, sonra da ba-şıyla selamlıyor. Bu tuhaf bakışlar araçtakileri daha çok korkutuyor. Bir başkası yapmacık bir tavırla yol ortasında koşturan çocuklara kızıyor, “Ulan!.. Hayvan!.. Çık yol-dan! Şimdi çarpacak araba, oracıkta cartayı çekeceksin, çık!” diye bağıyor, ardından gülümsüyor sürücüye. “Bak, nasıl yol açtım sana. Bir sağ ol demek yok mu, eşşeoğlu!” der gibi bakıyor. Sürücü de bu sırtıştan bir karşılık bek-lediğini anlıyor, başını yan cama, adama doğru uzatıp, “Teşekkür ederim beyefendi,” dediğinde, adam bu kez sahte bir gülüşle karşılık veriyor, “Bir şey değil efendim, bir şey değil... Güle güle efendim,” diyor, arabanın dikiz aynasında adamın gülüşü donup kalıyor. Sürücü ise, gözü bir dikiz aynasında kalan adamda, bir yolda; buradan, bu renk renk insan kalabalığından geçilmez mahalleden bir an önce, biraz da korkarak çıkmaya çalışırken, “Tam bir getto!” diye geçiriyor içinden.

Akşam, güneş batmak üzere, mahalle gittikçe kala-balıklaşıyor. İştten, çöp toplamaktan, evlerde temizlikten, fabrikalardan, çoğu inşaatlardan, boyacılıktan, boyoz, gev-rek satmaktan dönenlerle bu sırt sırta vermiş, iç içe gir-

miş çok katlı apartmanlardaki daireler daha bir şenleniyor. Kimisi de işe gitmek için hazırlanıyor. Gece işçileri bunlar... Birahaneye, bara, pavyona eğlendirmeye; otellerde kâtipliğe, sabahçı kahvelerinde garsonluğa, eğlence mekânlarında çiçek satmaya; taksilerde, belediye otobüslerinde, minibüslerde şoförlük yapmaya; velhasıl gece yaşamını güzelleştirmeye gidiyorlar. Kadınlar, erkekler, kızlar, bu şenlikli mahallede bir heyecan, bir telaş içinde hazırlanmaktalar. Bir kadın da uzun saçlarını balkondan aşağıya sarkıtıp durmadan tarak sallıyor. Daha yeni yıkanmış, pırıl pırıl ıslak saçlarını kurutma makinesi olarak kullandığı rüzgâra vermiş, arada bir durup karşı balkondaki bir başka kadınla konuşuyor, ona yeni başladığı işini anlatıyor. Bir erkek de çıkıp balkonuna, bu güzel saçlara sahip kadına bakıyor, ona dair düşler kuruyor.

Apartmentın birinin önüne yaklaşık yarım saat önce yanaşan kamyonun eşyaları, zemin kattaki o küçük dairelerden birine taşıyan kadın, hayretler içinde bu manzaraya bakıyor. Üç gündür yoldalar. Yaya çıktıkları yolculuğu önce otobüsle, ardından da minibüsle tamamladılar. Yolculuk boyunca gelecekleri bu kenti, bu evleri, mahalleyi merak ediyordu, geldiler. Geldiler ama kadının yaşadıkları aklından çıkmıyor. Patlayan bombalar, silah sesleri hep kulaklarında. Şimdi burada, bu tekinsiz yerde geçmişle boğuşuyor. Bir de bu günlerin geleceği var. Onları ne gibi tehlikeler bekliyor acaba? Daha çok çocuklarını düşünüyor. Nasıl bir yer burası?.. Bu insanlar, karmaşa, değişik yüzler, konuşmalar... İşte bu nedenle, her ne kadar gözleri bu acayip mahallede yaşayan insanlarda olsa da aklı fikri dört çocuğunda. Sanki şimdi, burada, bu kalabalığın içinde yitip gidecekmiş gibi gözlerini çocuklarının üzerinden ayırmıyor. Kamyonun yanından uzaklaşmalarına izin vermiyor. Tam o anda bir kadın yanaşıyor yanına. Bakıyor kadına, kendisine benzetiyor.

“Bu işte! Konuşacağım, derdimi açacağım, yardım isteyeceğim kadın bu! Bize benziyor,” diye geçiriyor içinden. Kadın, “Hoş geldiniz bacım,” diyor. Öyle dikkatle bakıyor ki Fatma’ya, sanki bir yerlerde görmüş de çıkarmaya çalışıyormuş gibi bir izlenim çıkıyor bu bakışlarından.

“Hoş bulduk,” diyor Fatma.

“*Tu Kurd î?*”¹

“*Erê.*”²

O anda bir başka kadın, elinde içi eşya dolu bir kovayla yakalaşüyor yanlarına, kovayı bırakıyor kapının önüne, o da, “Hoş geldiniz,” diyor, duruyor kısa bir süre, gülümsüyor, sonra uzaklaşıyor. Kadının hoş gülüşü takılıp kalıyor aklına Fatma’nın. Az önce Kürtçe sorular soran kadın, konuşmasını kaldığı yerden bu kez Türkçe konuşarak sürdürüyor:

“Nereden geldiniz?”

“Köyden.”

“Sizin de mi köyünüz boşaltıldı?”

“Bizim?..”

Kadına bakıyor. O an, onun da aynı şeyleri yaşadığını düşünüyor. Yine o sesler, o görüntüler: patlamalar, taktırdayan otomatik silah sesleri, alevler, Raşit’in kedi gözleri... Kadın konuşuyor ama onu duymuyor.

1. Sen Kürt müsün?

2. Evet.

Gerçekçi edebiyatımızın önde gelen öykücülerinden Hasan Özkılıç, okura yeni insan yüzleri taşımaya devam ediyor.

Öyküleriyle edebiyatımıza daha önce yazılmamış tipler kazandıran, yazarlarımızın daha önce anlatmadığı coğrafyaları sayfalara taşıyan Hasan Özkılıç'ın ilk romanı *Zahit*, 80 sonrasında bir yanılla acılı, kasvetli, bir yanılla cümbüşlü bir manzarasını resmediyor. Siyasal dalgalanma, ekonomik sıkıntılar ve Türkiye'yi kaosa sürükleyen iç göç dalgası...

Romanın kahramanı Zahit, köyleri boşaltılınca Doğu'dan Batı'ya göçen bir aileden geliyor. Dağılmış, kimlik arayışı içinde, her bir bireyi ayrı bir yolu seçmiş bu ailenin öyküsünü okurken kendini başarıyla çizilmiş bir Türkiye panoramasının içinde buluyor okur. Romanın odak noktası siyasal baskılar nedeniyle 96'da yapılan ve ölümlerle sonuçlanan açlık grevi olsa da, çok parçalı, çok karakterli, olup bitenleri düşünmeye, sorgulamaya iten bir roman *Zahit*...

ISBN 978-975-07-1563-1

9 789750 715631